

III. METEOROLOGIA I ESTAT DELS EMBASSAMENTS

2. ESTAT DELS EMBASSAMENTS

El clima de la Comunitat Valenciana és de tipus mediterrani, caracteritzat per tindre hiverns suaus, estius secs i calorosos, i un règim de pluges irregular que, de vegades, és de tipus torrencial. Per això, a fi de millorar la seguretat enfront de les possibles inundacions, la regulació dels cabals mínims ecològics, la producció d'energia, així com la regularitat en el subministrament d'aigua per a consum humà, industrial i agrícola, es fa necessari disposar d'una xarxa d'embassaments que permeta ordenar el cabal dels cursos d'aigua.

Cal indicar que la gestió de l'aigua embassada que es proveeix a la Comunitat Valenciana, correspon en un 74,6% a la Confederació Hidrogràfica del Xúquer (<https://www.chj.es>), i el 25,4% restant a la Confederació Hidrogràfica del Segura (<https://www.chsegura.es>). La capacitat conjunta d'emmagatzematge de totes dues conques ascendeix a 3.996,7 hm³.

Durant l'any 2022, el volum total d'aigua embassada del qual va disposar la Comunitat i la resta de territori de les demarcacions del Xúquer i del Segura va ser, com a mitjana, de 1.652,1 hm³ (41,3% de la capacitat total), la qual cosa va suposar una baixada del 20,2% enfront dels 2.071,3 hm³ emmagatzemats l'any 2021.

Pel que fa al transvasament Tajo-Segura, té una gran transcendència per al regadiu de la Comunitat Valenciana, atés que part de la superfície regable de la província d'Alacant rep, a través d'aquesta infraestructura, aigua dels embassaments de la capçalera del Tajo (sistema Entrepeñas-Buendía, amb una capacitat d'emmagatzematge de 2.474 hm³). El volum mitjà acumulat durant 2022 en Entrepeñas-Buendía va ser de 643,6 hm³, cosa que va significar un 26,0% de la seua capacitat (quadre 3.8). Segons les Regles d'explotació ([Reial decret 773/2014](#)), modificades pel RD 638/2021, de 27 de juliol ([Reial decret 638/2021](#)), el Ministeri per a la Transició Ecològica i el Repte Demogràfic va publicar en el *Boletín Oficial del Estado* autoritzacions per a un transvasament de 20,0 hm³ al maig, 16,0 hm³ al juny, 13,0 hm³ al juliol, 10,0 hm³ a l'agost, tres transvasaments de 7,5 hm³ per als mesos de setembre, octubre i novembre i 15 hm³ al desembre. D'aquestes quantitats 7,5 hm³ es destinen a proveïments urbans i la resta a regadius.

Durant 2022 es va seguir la lògica estacional del clima mediterrani, ja que les reserves d'aigua a la Comunitat Valenciana, van créixer des de febrer (37,9%) a maig (47,9%), gràcies a una primavera molt plujosa. Van descendir fins a un 37,1% al novembre a causa de l'estiu i inici de tardor seca, i van tornar a augmentar en algunes conques amb les precipitacions tardorenques, aconseguint al desembre el 40,5% (gràfic 3.4).

El volum mitjà emmagatzemat en 2022 pels sistemes Sénia, Palància i Millars, que proveeixen d'aigua la zona nord de la Comunitat Valenciana, fou de 116,8 hm³ (50,4% de la seua capacitat), segons s'observa en el quadre 3.4, per la qual cosa va aconseguir nivells superiors als de l'any anterior (48,9%). En finalitzar l'any la capacitat embassada es va situar en el 47,4% (gràfic 3.5).

En els embassaments del sistema Xúquer-Túria el volum mitjà embassat durant l'any 2022 va ser de 1.486,3 hm³ (57,9% de la seua capacitat), com es mostra en el quadre 3.5. Les reserves embassades en aquest sistema van ser superiors a l'any anterior des del mes d'abril. Els nivells màxims es van aconseguir durant els mesos de primavera, i al final de desembre hi havia 57,9 hm³ emmagatzemats (gràfic 3.6).

El riu Xúquer disposa d'embassaments per a consum humà, agrari i industrial (Alarcón, Contreras, Tous-la Ribera, Escalona, Bellús i Forata) i altres d'ús hidroelèctric (la Toba i els del Complex de Cortes). El diferent ús dels embassaments fa que la seua regulació i, per tant, el seu nivell de reserves siga diferent. En la conca del riu Xúquer, els embassaments d'Alarcón, Contreras i Tous són els de major importància ja que suposen el 65,0% de la seua capacitat. El d'Alarcón va retindre durant 2022 un terme mitjà de 587,0 hm³, la qual cosa va representar 4,8 hm³ més que l'any anterior, el de

Contreras 304,6 hm³ (+4,6 hm³) i el de Tous 149, hm³ (+19,9 hm³). En la conca del Túria destaca l'embassament de Benagéber, que va mantindre un nivell mitjà d'aigua de 210,6 hm³, enfront dels 208,4 hm³ de l'any anterior, mentre que la resta dels embassaments d'aquest sistema van emmagatzemar de mitjana en el seu conjunt 261,9 hm³, volum similar a la quantitat mitjana en 2021 (262,9 hm³).

Els embassaments dels sistemes Marina Baixa i Serpis proporcionen aigua a les àrees meridionals de la província de València i al nord d'Alacant. Durant l'any 2022 la mitjana d'aigua emmagatzemada en ells va ser de 36,1 hm³ segons s'observa en el quadre 3.6, la qual cosa va suposar un augment de 6,7 hm³ sobre l'any anterior. L'evolució de l'aigua embassada mes a mes en els sistemes Marina Baixa i Serpis durant 2022 va seguir un patró ascendent entre febrer i maig i va començar una tendència descendent en juny que es va mantindre fins a setembre. A partir del mes d'octubre van pujar lleument les reserves, i acabà l'any amb 32,0 hm³ emmagatzemats, la qual cosa suposa el 57,4% de la seua capacitat (gràfic 3.7).

El sud de la província d'Alacant és proveït pels embassaments de la conca del Segura, amb un volum mitjà d'aigua embassada en 2022 de 4 27,8 hm³ segons s'observa en el quadre 3.7, cosa que significa una disminució de 43,2 hm³ sobre la mitjana de l'any anterior. El volum d'aigua embassada mes a mes al llarg de 2022 va seguir una tendència a l'alça entre febrer i maig. En el període estival va començar un descens que es va mantindre fins a novembre (gràfic 3.8).

Entre els embassaments que subministren aigua a la zona més meridional de la Comunitat Valenciana destaquen, per la seua dimensió, el de Cenajo que, amb una capacitat de 437,0 hm³ va mantindre un volum mitjà embassat de 180,3 hm³, i el de Crevillent (amb només 13,0 hm³ de capacitat i un emmagatzematge mitjà en 2022 de 6,8 hm³), per la gran importància que tenen per al territori que proveeixen.

En resum, durant l'any 2022 el percentatge mitjà d'aigua embassada en les conques del Xúquer i el Túria va aconseguir el 57,9%, enfront del 56,7% de l'any anterior, mentre que el de la conca del Segura va descendir del 41,3% en 2021 al 37,5% en 2022.

Quant als embassaments que proveeixen els regadius del transvasament Tajo-Segura, durant l'any 2022 el percentatge d'aigua retinguda va ser inferior a la de l'any anterior (gràfic 3.9).